

Fővárosi Ítéltábla

11.Gf.40.171/2022/7.

A Fővárosi Ítéltábla a felszámoló (cím5, felszámolóbiztos: felszámolóbiztos) felszámoló megbízásából eljáró Bolevác és Vörös Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Bolevác Éva ügyvéd) által képviselt felperes (cím2.) jogelőd I. rendű felperesnek és

a Bolevác és Vörös Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Bolevác Éva ügyvéd) által képviselt jogutód II. rendű felperes (cím6.) jogutód II. rendű felperesnek,

a Dr. Mester Csaba Ügyvédi Iroda (cím3., ügyintéző: dr. Mester Csaba ügyvéd) által képviselt alperes (cím4.) alperes ellen

– gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének marasztalása iránt indított perében –

a Fővárosi Törvényszék 2022. március 30. napján meghozott 15.G.40.874/2021/19-I. számú ítélete ellen,

az alperes részéről 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – az ügy érdemét nem érintve – helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű felperes részére személyenként 200.000-200.000 (kétszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, valamint az állam javára – az illetékes adóhatóság külön felhívására – 2.070.500 (kétfmillió-hetvenezer-ötszáz) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság 19-I. sorszámú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.880.622 forintot, továbbá 976.500 forint perköltséget, valamint az állam javára 1.500.000 forint kereseti illetéket.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint:

Az alperes a adós (a továbbiakban: adós) ügyvezetője volt a gazdasági társaság 2008. április 26-i megalakulásától kezdve. Az adós 2016. november 28. napjától kezdődően felszámolás alatt állt, a felszámoló a felperes összesen 25.900.000 forint követelését, mint hitelezői igényt nyilvántartásba vette. Az adós felszámolási eljárása 2019. április 18-án egyszerűsített módon befejeződött és ugyanezen a napon a cégjegyzékből törlésre került. A felszámolási eljárás során a felperes hitelezői igénye nem került kielégítésre.

[3] Az I. rendű felperes a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (1) bekezdése alapján az alperessel szemben kezdeményezett peres eljárásban a Fővárosi Törvényszék a 17.G.41.163/2018/55-I. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét – 2014. január 1. napját – követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látta el és ezzel okozati összefüggésben 89.000.000 forint összeggel csökkent az adós vagyona. Az elsőfokú bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a 12.Gf.40.465/2020/5. számú ítéletével 2021. április 8. napján helybenhagyta.

[4] Az I. rendű felperes a 2021. június 8-án indított marasztalási perben a leszállított keresetében a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése alapján az alperest 25.880.622 forint megfizetésére kérte kötelezni. Kereseti kérelme ténybeli alapként hivatkozott az alperes felelősségét megállapító jogerős ítéletre, melynek következtében az alperes már nem teheti vitássá a felelőssége fennállását. Hangsúlyozta, hogy a hitelezői igénye a felszámolási eljárás során nem terült meg.

[5] Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és perköltségben való marasztalását kérte. Indítványozta a Pp. 123. § (2) bekezdése alapján az eljárás felfüggesztését a Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.465/2020/5. számú ítélete ellen a Kúria előtt folyamatban lévő Gfv.VII.30.318/2021. számon folyó felülvizsgálati eljárásra tekintettel, mivel álláspontja szerint annak eredménye az ügy érdemére kihatással lehet.

[6] Az alperes a keresetlevéllel összefüggésben alaki kifogást is előterjesztett, ebben a Pp. 170-171. §-aira hivatkozással állította, hogy a keresetlevelet a Pp. 176. § (2) bekezdés e) pontja alapján az elsőfokú bíróságnak vissza kellett volna utasítani, figyelemmel arra, hogy a felperes keresete érdemi része az érvényesíteni kívánt jogon kívül tényállítást és jogi érvelést is tartalmazott, a Pp. 275. §-ába ütköző módon jelölte meg a tényállításokat alátámasztó bizonyítékokat és bizonyítási indítványokat, valamint nem tartalmazta a felperes jogi képviselőjének eljárását biztosító jogszabályhely megjelölését.

[7] Érdemben hangsúlyozta, a felelősségét megállapító első- és másodfokú ítélet az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő, mert az ügyvezetői feladatait a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látta el és az adós vagyonát nem csökkentette. A kereset

összezszerúsége tekintetében hivatkozott arra, hogy a felperes követeléséből 19.377,77 forint összeg megtérült.

[8] Az I. rendű felperes előadta, hogy a keresetlevelének nem kötelező eleme a bizonyítási indítvány előterjesztése, amennyiben annak tartalmából egyértelműen kitűnik, hogy a tényállításait a rendelkezésre álló és a mellékelt okiratokkal kívánta bizonyítani (Fővárosi Ítéltábla 20.Gpkf.43.538/2019/2.), továbbá utalt arra is, hogy a jogi képviselőjének eljárását biztosító jogszabályhely megjelölése 2020. január 1. napjától hatályos Pp. rendelkezései szerint a keresetlevelének nem kötelező eleme.

[9] Az I. rendű felperes elismerte, hogy az adóssal szembeni 25.900.000 forint követelésből a felszámolási eljárásban 2019. július 3-án 19.378 forint megtérült, mert a bíróság gazdasági hivatala a felperes által megfizetett nyilvántartásba vételi díjből ezt az összeget visszautalta a felperesnek, ezért 25.880.622 forintra módosította keresetét.

[10] Az I. rendű felperes az eljárás felfüggesztése iránti kérelem elutasítását kérte és hivatkozott arra, hogy a Kúria az alperes jogerős ítélet végrehajtásának felfüggesztése iránt előterjesztett kérelmét elutasította. A marasztalási perben eljáró elsőfokú bíróság a 10. sorszámú végzésével a felfüggesztés iránti kérelmet elutasította.

[11] Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes keresetét a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése alapján alaposnak ítélte. Megállapította, hogy az adóst a felszámolási ügyben eljáró bíróság jogutód nélkül megszüntette a ügyszám1. számú 2019. április 18-án jogerőre emelkedett végzéssel. Az I. rendű felperes leszállított keresete szerinti – alperes által nem vitatott – 25.880.622 forint összegű hitelezői követelése a felszámolási eljárás során nem térült meg.

Az alperesnek, mint az adós volt vezetőjének a felelősségét 17.G.41.163/2018/55-I. számú jogerős ítéletében a bíróság megállapította. Az alperes az I. rendű felperes által megjelölt marasztalási összeget nem vitatta, így azt a bíróság a Pp. 203. § (2) bekezdése és 266. § (1) bekezdése alapján valónak fogadta el.

[12] Az elsőfokú bíróság az alperesnek a keresetlevél hiányosságaira történő hivatkozását nem tartotta alaposnak, mivel a keresetlevél álláspontja szerint alkalmas volt arra, hogy a közlését követően az alperes a keresetre teljeskörűen ellenkérelmet tudjon előadni, továbbá úgy vélte, hogy az alperes által felhozott indokok alaposságuk esetén sem voltak alkalmasak a Pp. 240. § (1) bekezdésében előírt jogkövetkezmény alkalmazására.

[13] Az alperes eljárás felfüggesztése iránti kérelmét azért nem tartotta teljesíthetőnek, mert az alperes felelősségét megállapító ítélet anyagi jogereje kizárta azt, hogy a keresettel perbe vitt alperesi felelősség fennállta tekintetében érdemben elbírált jog a bíróság előtt ismételt vitássá tehető legyen a Pp. 360. § (1) bekezdése szerint.

[14] A pernyertes I. rendű felperes részére az alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ügyvédi munkadíjból és eljárási illetékből álló perköltség megfizetésére.

[15] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítéletnek – a 17.G. 40.874/2021/10. számú végzésére kiterjedő hatállyal történő – hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Fellebbezése alapjául a Pp. 365. § (1), (2) bekezdés a) pontját, 365. § (5) bekezdését, a 371. § (1) bekezdését és a 381. §-át jelölte meg, az ítélet által megsértett jogszabályként az Alaptörvény 28. cikk második mondatára és a Pp. 123. § (2) bekezdésére hivatkozott.

Jogorvoslati kérelme indokaként a felfüggesztés iránti kérelmében előadottakat ismételve kiemelte, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság megállapítási ítélete az ügy érdemére kihatóan jogsértő, ezért felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához, amely eljárás Gfv.VII.30.318/2021. számon van folyamatban. Erre tekintettel pedig kétséges, hogy a felperes ténylegesen rendelkezik-e jogalappal arra, hogy a ki nem elégített hitelezői igényét vele szemben érvényesíthesse. Mindezek miatt indokolt a Kúria eljárásának befejezéséig a jelen eljárás felfüggesztése.

[16] A fellebbezési eljárásban az I. rendű felperes bejelentette, hogy az eljárás tárgyát képező 25.880.662 forint összegű követelését és ehhez kapcsolódó perköltség követelését a kapcsolódó járulékokkal és mellékkötelezettséggel, valamint a követelések érvényesítését szolgáló egyéb jogokkal együtt 2022. április 25-ei hatállyal átruházta a jogutód II. rendű felperesra, ezért kérte a jogutódlás megállapítását, hozzájárult a felperesi jogutód perbelépéséhez és kérte a perből történő elbocsátását. Az alperes az I. rendű felperes perből történő elbocsátásához nem járult hozzá. A Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.171/2022/6. számú, 2022. augusztus 25-én jogerős végzéssel engedélyezte az I. rendű felperes jogutódjaként a jogutód II. rendű felperes eljárásba belépését II. rendű felperesként, az I. rendű felperes eljárásból történő elbocsátása iránti kérelmet pedig visszautasította.

[17] Az I. és II. rendű felperes fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, melyben bejelentették, hogy a Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.465/2020/5. számú jogerős ítéletével szemben előterjesztett felülvizsgálati eljárásban a Kúria a Gfv.VI.30.318/2021/5. számú ítéletével a másodfokú bíróság jogerős ítéletét hatályában fenntartotta és mellékelte a Kúria határozatát. Hivatkoztak arra, hogy a jelen eljárás felfüggesztésének a feltételei egyébként sem álltak fenn.

Kérték az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes marasztalását a másodfokú eljárással felmerült költségeikben. Az ügyvédi munkadíjat az ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján kérték megállapítani.

[18] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[19] A Pp. 370. §-a rögzíti a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátait.

Az (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[20] Az alperes a 2022. április 20. napján kelt fellebbezésében kizárólag az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését kérte. Az elsőfokú bíróság által megsértett jogszabályként az Alaptörvény 28. cikk második mondatát és a Pp. 123. § (2) bekezdését jelölte meg. A felülbírálat indokaként a Kúria előtt folyamatban lévő Gfv.VII.30.318/2021 számú eljárásra hivatkozott, amelynek eredménye álláspontja szerint befolyásolhatja a jelen perben érvényesíteni kívánt hitelezői igény jogalapját, tekintettel arra, hogy a felülvizsgálati kérelmében kifejtett indokokra alapítottnak az első- és másodfokú bíróságnak a vezetői felelősség megállapítása körében hozott ítéletét az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértőnek tekintette. Ennélfogva indokoltnak találta volna a jelen peres eljárás felfüggesztését is a kúriai döntés meghozataláig. Úgy vélte, hogy a Pp. 123. § (2) bekezdése alkalmazásakor az elsőfokú bíróságnak megalapozott és kellően indokolt döntést kellett volna hoznia. Ezen jogszabályhely értelmezése körében hivatkozott az Alaptörvény 28. cikk második mondatában foglaltakra, kifejtve, az felelt volna meg a józan ész követelményének, ha a Kúria döntéséig az elsőfokú bíróság felfüggeszti a peres eljárást, ezzel szemben kérelmét elutasította, amivel megsértette az Alaptörvény 28. cikk második mondatát, valamint a Pp. 123. § (2) bekezdését.

[21] Az alperes a Kúria által 2022. január 25. napján meghozott ítéletre tekintettel fellebbezését nem vonta vissza, azt nem egészítette ki, így a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – miután hivatalból figyelembe veendő jogszabálysértést nem észlelt – kizárólag a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között vizsgálta.

[22] Az ítéltábla rámutat, hogy a Cstv. 33/A. §-ának (1) bekezdésére alapított megállapítási perben hozott ítélet anyagi jogereje miatt nem volt vitássá tehető a megállapított vagyonszökkenés 89.000.000 forintos összegének erejére meghatározott alperesi felelősség. Jelen perben a marasztalásra irányuló kereset alapján a kárösszegezés körében a felszámolás során kielégítést nem nyert hitelezői igény mértékét kellett vizsgálni, tehát azt, hogy a felszámolási eljárás befejezésekor mennyi volt a felperes kielégítetlenül maradt hitelezői igénye.

[23] Jelen peres eljárásban az elsőfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Cstv. 33/A. §-ában szabályozott jogintézmény keretében az igényérvényesítés második stádiumában – a marasztalási perben – a védekezés mely lehetséges irányai állnak nyitva az alperes előtt; hivatkozhat-e az alperes a marasztalásra irányuló eljárásban a keresettel érvényesített hitelezői igény jogalapjának a hiányára.

A Cstv. 33/A. § (11) bekezdése arra biztosít lehetőséget, hogy felszámolási vagyон elégtelensége miatt ki nem elégített hitelezői igények jogosultjai kártérítési követelést érvényesítsenek a gazdálkodó szervezet vezetőivel szemben.

A jogalkotó a sui generis – az adós gazdálkodó szervezet elleni felszámolás eredményeként ki nem elégített hitelezői követeléshez deliktuális alapon kapcsolódó – vezetői felelősség megteremtésével nem önálló és közvetlen helytállási kötelezettséget hozott létre, hiszen a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet vezetője a Cstv. 33/A. §-a szerint az adós – a főkötelezett – hitelezői igényként nyilvántartásba vett kötelezettségeinek teljesítéséért felel, ha az az adós felszámolás hatálya alá tartozó vagyonából nem volt kielégíthető. A hitelező kára az a vagyonsökkenés, amely abból ered, hogy az adóssal szembeni követelése felszámolási vagyон hiányában nem nyer kielégítést. A vezető e követelés teljesítéséért felel mögöttesen, másodlagosan a törvényben előírt feltételekkel.

A jogintézmény azonban kettős természetű, egyrészt jellemző rá a mögöttes felelősség valamennyi lényegadó tulajdonsága, másrészt kártérítési jellegű, a kártérítési felelősség elemeit is magán viseli amiatt és annyiban, hogy – deliktuális alapon, többet tényállási elem megvalósulásával – a társasági jogban főszabály szerint érvényesülő korlátozott vagy kizárt felelősséget áttöri. A Cstv. 33/A. §-a tehát az adós társaságot terhelő felelősség vezető tisztségviselőkre való átvitelének szabálya, amely a vezetőt, az adóst különféle jogcímen terhelő, a felszámolási eljárás során kielégítetlenül maradt követelések kielégítéséért teszi deliktuális alapon felelőssé az ellene pert indító hitelezőkkel szemben. A Cstv. szabályozása szerint azonban a vezető tisztségviselőket terhelő felelősség a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján eleve korlátozott, mert csak a nyilvántartásba vett hitelezői igény kielégítetlen részére, mint tényleges kárra vonatkozik.

Az igényérvényesítés „két lépcsőben”, a megállapítási, majd a marasztalási kereset előterjesztésével történhet.

[24] Jelen esetben az I. rendű felperes megállapítási keresete alapján az első-, másodfokú bíróság, továbbá a Kúria a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján megállapította az alperes felelősségét. Ez a felelősséget megállapító ítélet a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése értelmében valamennyi hitelező számára biztosítja azt a jogot, hogy a felszámolási eljárás befejezése után marasztalási keresetet nyújtson be a vezető tisztségviselővel szemben a ki nem elégített követelése összegének erejéig. A vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása alapján – második lépcsőben – végleges marasztalásra csak akkor kerülhet sor, ha fedezet hiányában az adós vagyonából valóban nem történt meg a hitelezői igények kielégítése. Ennek során a hitelezők a marasztalási perben már csak a saját ki nem elégített hitelezői igényükkel megegyező összegű követelést érvényesíthetnek, de csak a megállapítási perben rögzített vagyonsökkenés erejéig.

[25] Adott esetben csak az I. rendű felperes indított marasztalási pert a megállapítási perben meghatározott vagyonsökkenés értéke egy részének a megfizetése iránt. A megállapítási perben hozott ítélet szerint a 89.000.000 forint összegű kártérítési felelősség terjedelmén belül a felperes a hitelezői igényéből 25.880.662 forint összegű kielégítetlen követelésével egyező kárát érvényesítette.

[26] A megállapítási perben hozott jogerős döntés a bíróságot köti, attól eltérni nem lehet, ezért az elsőfokú bíróság a marasztalási perben helyesen a megállapítási perben hozott döntés alapján folytatta le a bizonyítási eljárást. Ennek megfelelően az alperes védekezésében ismételten felhozott azon körülményeket már nem vizsgálta, amelyek a megállapítási per tárgyát képezhetnék volna. Az ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, mely szerint az adós vezető tisztségviselője felelősségének megállapítására vonatkozó jogerős bírósági ítéletet követően már ismételten nem tehető vitássá és nem értékelhető a felelősség megállapításának mellőzésére irányuló védekezés. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján hozott bírósági ítélet jogerős, ezért a felelősség fennállására és mértékére vonatkozóan a döntés „ítélt dolog”, mind az adós, mind az összes nyilvántartásba vett hitelezőjére vonatkozóan minősített kötőerővel bír.

[27] Az elsőfokú bíróság a felfüggesztés iránti kérelem elutasításáról helytálló döntést hozott. Nem követett el a Pp. 123. § (2) bekezdése értelmezése és alkalmazása során eljárási szabálysértést, mivel a Kúriai felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ezért maga a felülvizsgálati eljárás megindítása sem alapozhatta meg a jelen peres eljárás felfüggesztését.

[28] Az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a keresetlevél formai hiányosságával összefüggésben előadott alperesi indokok megalapozatlanságára vonatkozó indokával szintén egyetértett.

[29] A Pp. 382. §-a szerint, ha a fél az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezését kérte és fellebbezése megalapozatlan, a másodfokú bíróság ítéletével – az ügy érdemét nem érintve – az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

[30] Eljárási szabálysértés hiányára tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – az ügy érdemét nem érintve – a Pp. 382. §-a alapján helybenhagyta.

[31] Az alperes pervesztes lett, így a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az I. és II. rendű felperes és saját költsége viselésére. Az I. és II. rendű felperes jogi képviselőjének díját az ítéltábla mérlegeléssel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)-(6) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján határozta meg 200.000-200.000 forint + áfa összegben. Az alperes köteles az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerinti 2.070.500 forint feljegyzett illeték állam részére történő megfizetésére is a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján.

Fővárosi Ítéltábla
11.Gf.40.171/2022/7

8

dr. Volein Anna s.k.
Judit s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Mária s.k.
előadó bíró

dr. Bleier
bíró

A kiadmány hitelül: